

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Софийски адвокатски съвет, получено чрез деловодната система на Министерството на правосъдието на 21.03.2023 г.	1. В обявения срок за обществени консултации излагаме на вниманието Ви следните съображения за отпадане на изречение второ от предложената нова разпоредба на ал. 3 на чл. 64 от НПК: Българското право не познава ограничение на правото на справедлив процес в аспекта равенство на средствата. Равенството на средствата означава, че страните в производството имат равни права, включително да се запознават с всички доказателства и да представят доказателства по делото. Транспонирането на директивите на Европейския парламент и Съвета цели създаване на минимални стандарти за гарантиране на права, в случая на правото на информация в наказателното производство. Чрез транспонирането на директивите не може да се ограничават права, които са гарантирани в по-голяма степен във вътрешното законодателство на страните членки. Разпоредбата на член 10 от Директива 2012/13 ЕС изрично регламентира, че „нищо в настоящата директива не се тълкува като ограничение или дерогация, от което и да е от правата или процесуалните гаранции, които са предоставени... (от) правото на която и да е държава-членка, което осигурява по-високо ниво на защита“. В случая транспонирането на Директива 2012/13 очевидно се използва противно на нейната цел. Текстът на предложената нова разпоредба на ал. 3 на чл. 64 създава ограничения на права и процесуални гаранции, каквито до настоящия момент не съществуват в българското законодателство. Предвижда се съдът да може да откаже достъп на обвиняемия и неговия защитник до определени	Приема се.	Текстът е отпаднал от законопроекта.

	доказателства по делото, когато е налице „реална опасност за живота или основните права на друго лице, когато достъпът може да попречи на разследването по делото, да застраши националната сигурност или когато е необходимо да се защитят други важни държавни или обществени интереси“. Това ограничение никога не е съществувало в българското право, а в същото време никога не е било установено достъпът до доказателства на обвиняемия и неговия защитник до доказателствата в съдебното производство по мярката за неотклонение да е застрашил живота или основните права на друго лице, да е попречил на разследването, да е застрашил националната сигурност или други важни обществени интереси.		
	2. В разпоредбата на чл. 7, ал. 1 и 2 от Директива 2012/13 ЕС е уредено правото на достъп до материалите по делото на заподозрените, обвиняемите и техните защитници. В чл. 7, ал. 3 е предвидена дерогация на тези права чрез отказване на достъп до определени материали от делото. В чл. 8, ал. 2 от Директива 2012/13 ЕС е регламентирано средство за защита срещу отказа от предоставяне на информация от делото – държавата-членка трябва да гарантира правото на заподозрените или обвиняемите или техните защитници да оспорят отказа на компетентните органи да предоставят информацията в съответствие с Директива 2012/13 ЕС. С предложението за нова ал. 3 на чл. 64 в НПК се въвежда дерогацията по чл. 7, ал. 3 от Директива 2012/13 ЕС, без да се създава механизъм за обжалване на акта, с който съдът отказва достъп на обвиняемия и неговия защитник до доказателства. Така на практика, освен че се ограничават съществуващи по действащото право права, не се създава и механизмът, изискван от Директива 2012/13 ЕС, за контрол върху наложеното ограничение на права в случай на дерогация. В този смисъл е важно да се отбележи, че производството по чл. 64 от НПК – вземане на мярка за неотклонение задържане под стража в досъдебната фаза на процеса, е неотложно производство. Това означава, че съдът дължи произнасяне по искането на прокуратурата веднага, в същия ден. Поради това е невъзможно организирането на съдебен контрол (процес в процеса) за	Приема се.	Текстът е отпаднал от законопроекта.

	законосъобразност на определението, с което съдът в рамките на производството по чл. 64 НПК е отказал достъп на обвиняемия и защитата до доказателства. Забавянето на производството по мярката за неотклонение задържане под стража в редица случаи може да доведе до тежки, а в някои случаи – и до непоправими вреди за обвиняемия. Съдебното производство по мярката за неотклонение „задържане под стража“ е състезателно производство (както всеки съдебен процес). Правото на справедлив процес в аспекта му равенство на средствата изключва възможността съдът да основава решението си на доказателства, които не са известни на обвиняемия и на неговия защитник, а са достъпни само на прокурора и съда. В случай че съдът не предостави доказателства на защитата, но и не ползва тези доказателства при формиране на вътрешното си убеждение, той ще се окаже в абсурдната ситуация да постанови своя акт на основата само на част от събраните доказателствени материали. Това накърнява не само правото на защита на обвиняемия, но и принципа за постановяване на съдебните актове по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото (чл. 14 НПК). Уговорката, че това може да бъде направено само „доколкото не се нарушават правилата на справедливия процес“ дава възможност за произволна преценка на съда, която се извършва по неясни критерии. Въззивният акт на съда е окончателен, което означава, че всеки един такъв акт може да бъде атакуван пред Европейския съд по правата на човека в Страсбург с оплакването, че е нарушен не само чл. 5, но и чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи.		
	3. Накрая, считаме за недопустимо чрез „пълното транспониране“ на Директива 2012/13 ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22.05.2023 година относно правото на информация в наказателното производство (Директива 2012/13 ЕС) да се ограничи правото на информация на обвиняемия и неговия защитник в съдебното производство по мярката за неотклонение „задържане под стража“. Недопустимо е също законодателят да създава нови процесуални ограничения и забрани с цел да дерогира части от директивата.	Приема се.	Отразено е в текста.

		Въведеното ограничение на правата на обвиняемия и на неговия защитник противоречи на мотивите на проекта на ЗИД на НПК и на целта на Директива 2012/13 ЕС. По изложените съображения и при изготвяне на окончателния текст на § 2 от проекта на Закон за изменение и допълнение на НПК, публикуван в портала за обществени консултации на 28.02.2023 г., предлагаме в новата разпоредба на ал. 3 на чл. 64 да отпадне изречение 2 и разпоредбата да има следното съдържание: „чл. 64, ал. 3. Съдът предоставя на обвиняемия и неговия защитник възможност да се запознаят с доказателствата, въз основа на които се определя мярката за неотклонение задържане под стража.“		
2.	KalinGavrakov	1."Доколкото не се нарушава правото на справедлив процес, съдът може да откаже достъп до определени доказателства по делото, когато е налице реална опасност за живота или основните права на друго лице, когато достъпът може да попречи на разследването по делото, да застраши националната сигурност или когато е необходимо да се защитят други важни държавни или обществени интереси" Какво пречи и в самото дело да не се предоставят доказателства в посочените хипотези, а? Ако това предложение бъде и прието от Народното събрание (дълбоко се съмнявам), България ще бъде осъждана на конвейер от ЕСПЧ за нарушаване на правата за справедлив съдебен процес, в частност при взимане на мярката за неотклонение. Това ще доведе и до директен отказ на другите държави-членки на ЕС въобще да разглеждат издадени в България ЕЗА. Предполагам и на другите държави няма да се дават доказателства за ЕЗА? Но ако за тях дават, а по дело в България не, това е двоен аршин! И още нещо ...къде намерихте текст даващ подобна възможност в Директива 2012/13 ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно правото на информация в наказателното производство (Директива 2012/13 ЕС) ?	Не се приема.	Не се съдържат конкретни предложения.
		2. Подобен текст на ал.3 от чл.64 (§2 от проекта на ЗИД на НПК) има смисъл, само ако се закрие изцяло Бюрото за защита на свидетелите,	Не се приема.	Не се съдържат конкретни предложения.

ДАНС и половината МВР.

Ако една държава не може да опази лица и интереси, когато предварително знае, че са в опасност, то как ще ги опази, когато първоначално не знае за заплахата?

То е ясно, че разузнаване няма ни в МВР, ни в ДАНС, а само заплатаджии ... ако някои им каже нещо, добре, ако не им каже, ... няма данни!

За сетен път администрацията косвено потвърждава, че всъщност основни функции, дейности и органи на държавата са само на книга и в бюджета. Реална работа никак.

За сведение ... основната цел заподозрян да се арестува, не е за да се съберат доказателства, а за да се предаде на съда за провеждане на съдебен процес!

В България прокуратурата го е обърнала с краката нагоре. Първо арестува и после събира доказателства. Ето така се получава арест за повече от позволения срок в НПК.

Докато няма уволнени прокурори за задържане на заподозрян до максималния срок за арест по НПК и съответно няма внесено обвинение в съда, няма да има и качествени обвинителни актове.